

University of Ruhuna

Bachelor of Science General Degree Level II (Semester II) Examination

November/December 2016

Subject: Mathematics

Course Unit: MPM2213/MAT2213 (Number Theory)

Time: Two (02) Hours

Answer Four (04) Questions only

1. (a) Let a , b , and c be integers. Show that
 - (i) if $a|b$ and $b|c$, then $a|c$,
 - (ii) if $a|b$ and $c|d$, then $ac|bd$.

(b) (i) Prove that if a is even, then $3a^2 + 2a + 156$ is divisible by 4.
(ii) Find all positive integers n such that n divides both $x^2 + 1$ and $(x + 1)^2 + 1$ for some integer x .

(c) (i) Let a and b be any integers with $a > 0$. Then, show that there exists unique integers q and r such that $b = qa + r$, where $0 \leq r < a$.
(ii) Let r be the remainder when 760, 880, and 1060 are divided by d , where $d > 1$. Find the value of $d - r$.

2. (a) For given nonzero integers a and b , define, in the usual notation
 - (i) the greatest common divisor $\gcd(a, b)$ and,
 - (ii) the least common multiple $\text{lcm}(a, b)$.

(b) Let a , b , and c be integers. Show that
 - (i) if $\gcd(a, b) = 1$ and $a|bc$, then $a|c$,
 - (ii) if $\gcd(a, c) = \gcd(b, c) = 1$, then $\gcd(c, ba) = 1$,
 - (iii) $\text{lcm}(a, b) \gcd(a, b) = |ab|$.

(c) (i) Use the Euclid algorithm to find $\gcd(9081, 3270)$.
(ii) Let a_1, a_2, \dots, a_n be nonzero integers such that $n \geq 3$. Then, show that $(a_1, a_2, \dots, a_n) = ((a_1, a_2, \dots, a_{n-1}), a_n)$.

3. (a) (i) Define, in the usual notation, the functions $\sigma(n)$ and $\tau(n)$ for a positive integer n .
(ii) Show that functions $\sigma(n)$ and $\tau(n)$ are multiplicative.
(b) Let p_i and α_i be primes and positive integers respectively for $i = 1, 2, 3, \dots, k$. If $n = \prod_{i=1}^k p_i^{\alpha_i}$ represents the standard form of the positive integer n , then, show that
 - (i) $\sigma(n) = \prod_{i=1}^k \frac{p_i^{\alpha_i+1} - 1}{p_i - 1}$ and,
 - (ii) $\tau(n) = \prod_{i=1}^k (\alpha_i + 1)$.

- (c) (i) Let $n = \prod_{i=1}^k p_i^{\alpha_i}$ represent the standard form of the positive integer n . Then, write down the expression to calculate $\phi(n)$.
- (ii) Find the value of $\phi(9054)$.
-
4. (a) (i) Linear Diophantine equations are of the form $ax + by = c$, where a, b , and c are given integers. Show that $ax + by = c$ has a solution if and only if $d|c$, where $d = \gcd(a, b)$.
- (ii) Suppose that (x_0, y_0) is one solution of $ax + by = c$. Write down the expression for the full set of integer solutions.
- (b) Find an integer solution of $3689x + 4182y = 100$, or explain why one does not exist.
- (c) A cargo company has to move 844 washing machines. They have two types of trucks, one that carries 28 washing machines and one that carries 34 washing machines. The company only sends out full trucks, and the trucks return empty. Let x be the number of "small" trucks and y be the number of "large" trucks.
- (i) Write down a linear Diophantine equation for moving washing machines using "small" and "large" trucks.
- (ii) List all possible ways to move all the washing machines.
-
5. (a) Show, in the usual notation, that
- (i) if $a \equiv b \pmod{m}$ and $b \equiv c \pmod{m}$ then $a \equiv c \pmod{m}$ and
- (ii) if $a \equiv b \pmod{m}$ and $d|m$, $d > 0$ then $a \equiv b \pmod{d}$.
- (b) (i) Let $a \equiv b \pmod{m}$ and $n \in \mathbb{Z}^+$. Then, show that $a^n \equiv b^n \pmod{m}$.
- (ii) Prove that 7 divides $2222^{5555} + 5555^{2222}$.
- (c) A collection of items is packed for distributing to a new location. When packing in boxes of 3 items, there are 2 left over, when packing in boxes of 5 items there are 3 left over and when packing in boxes of 7 items there are 2 left over. How many items are in the collection?
-
6. (a) (i) Let p be an odd prime number. Let a be a positive integer relatively prime to p . Write down Euler's criterion under which the equation $x^2 \equiv a \pmod{p}$ has solutions.
- (ii) Determine whether the equation $x^2 \equiv 7 \pmod{31}$ is solvable or not.
- (b) Find two consecutive odd numbers whose product is 11 more than a multiple of 83.
[Hint: The square roots of 3 modulo 83 are 13 and 70]
- (c) Prove that the area of a Pythagorean triangle can never be equal to a perfect square.

රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය

**සාමාන්‍ය විද්‍යා උපාධී
(දෙවන ස්ථල) දෙවන සමාජික පරික්ෂණය**

2016 නොවැම්බර්/දෙසැම්බර්

විෂයය: ගණිතය

ප්‍රධාන ජීවිතය: MPM2213/MAT2213 (සංඛ්‍යා චාදිය)

කාලය: පැය දෙකායී (02)

ප්‍රශ්න 04 කට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න

1. (අ) a, b, c සහ c නිඩිල ලෙස ගන්න.

- (i) $a|b$ සහ $b|c$ විට $a|c$ බව,
- (ii) $a|b$ සහ $c|d$ විට $ac|bd$ බව,

පෙන්වන්න.

- (ආ) (i) a ඉරටටේ තම එවිට $3a^2 + 2a + 156$ යන්න 4 න් බෙදිය භැකි බව ඔප්පු කරන්න.
- (ii) කිසියම නිඩිල x සඳහා $x^2 + 1$ සහ $(x + 1)^2 + 1$ යන දෙකම n මගින් බෙදිය භැකි වන පරිදි පවතින සියලු ධෙන නිඩිල n සොයන්න.
- (ඇ) (i) a සහ b යනු $a > 0$ ලෙස පවතින බහුම නිඩිල ලෙස ගන්න. එවිට $b = qa + r$ (මෙහි $0 \leq r < a$) වන පරිදි නිශ්චිත q සහ r නිඩිල පවතින බව පෙන්වන්න.
- (ii) 760, 880, සහ 1060 යන සංඛ්‍යා d (මෙහි $d > 1$) වලින් බෙදු විට ලැබෙන ඉතිරිය r ලෙස ගන්න. එවිට $d - r$ වල අගය සොයන්න.

2. (අ) දෙන ලද a සහ b නිශ්චිත නිඩිල සඳහා සූපුරුදු අංකනයෙන්

- (i) මහා පොදු සාධකය $\gcd(a, b)$ සහ
- (ii) කුඩා පොදු ගුණාකාරය $\text{lcm}(a, b)$

අරථ දක්වන්න.

(ආ) a, b, c නිඩිල ලෙස ගන්න. එවිට

- (i) $\gcd(a, b) = 1$ සහ $a|bc$ තම $a|c$ බව,
- (ii) $\gcd(a, c) = \gcd(b, c) = 1$ තම $\gcd(c, ba) = 1$ බව,
- (iii) $\text{lcm}(a, b) \gcd(a, b) = |ab|$ බව,

පෙන්වන්න.

- (ඇ) (i) $\gcd(9081, 3270)$ සෙවීමට යුක්ලිචියානු ඇල්ගෝරිතමය භාවිත කරන්න.
- (ii) a_1, a_2, \dots, a_n යනු $n \geq 3$ වන පරිදි පවතින නිශ්චිත නිඩිල යැයි ගන්න.
එවිට $(a_1, a_2, \dots, a_n) = ((a_1, a_2, \dots, a_{n-1}), a_n)$ බව පෙන්වන්න.

3. (අ) (i) n ධන නිඩිලයක් සඳහා, සූපුරුදු අංකනයෙන්, $\sigma(n)$ සහ $\tau(n)$ යන ග්‍රීත අරථ දක්වන්න.

- (ii) $\sigma(n)$ සහ $\tau(n)$ යන ග්‍රීත ගුණනය බව පෙන්වන්න.

(ආ) $i = 1, 2, 3, \dots, k$ සඳහා p_i සහ α_i යනු පිළිවෙළින් ප්‍රථමක සහ ධන නිඩිල යැයි ගන්න.
 $n = \prod_{i=1}^k p_i^{\alpha_i}$ මගින් n හි සම්මත ආකාරය දෙනු ලබන්නේ තම, එවිට

$$(i) \sigma(n) = \prod_{i=1}^k \frac{p_i^{\alpha_i+1} - 1}{p_i - 1}, \text{ සහ}$$

$$(ii) \tau(n) = \prod_{i=1}^k (\alpha_i + 1),$$

බව පෙන්වන්න.

- (ඇ) (i) $n = \prod_{i=1}^k p_i^{a_i}$ මගින් n දහා නිඩ්ලයෙහි සම්මත ආකාරය දෙනු ලබන්නේ යැයි ගන්න. එවිට $\phi(n)$ ගණනය කිරීම සඳහා ප්‍රකාශනය ලියා දක්වන්න.
- (ii) $\phi(9054)$ හි අගය සොයන්න.
-

4. (ඇ) (i) ඒකඡ බියෝපැන්ටනීය සම්කරණ $ax + by = c$ ආකාරය ගන්නා අතර මෙහි a, b , සහ c යනු දෙන ලද නිඩ්ල වේ. එවිට $d|c$ (මෙහි $d = \gcd(a, b)$) නම සහ එනම පමණක් $ax + by = c$ ව විසුදුම පවතින බව පෙන්වන්න.
- (ii) (x_0, y_0) යනු $ax + by = c$ හි එක් විසුදුමක් යැයි සිතමු. සම්පූර්ණ නිඩ්ල විසුදුම කුලකය සඳහා ප්‍රකාශනය ලියා දක්වන්න.
- (ආ) $3689x + 4182y = 100$ හි නිඩ්ල විසුදුමක් සොයන්න; එසේ විසුදුම නොපවති නම ඒ මත්ද යන්න පැහැදිලි කරන්න.
- (ඇ) බඩු ප්‍රවාහන වෙළඳ සමාගමකට රේදී සේද්දන යන්ත් 844 ක් වෙනත් ස්ථානයකට යැවිමට අවශ්‍ය වී ඇත. ඔවුන්ට රේදී සේද්දන යන්ත් 28 ක් ගෙන යා භැංකි සහ රේදී සේද්දන යන්ත් 34 ක් ගෙන යා භැංකි ලෙස මුක් රථ වර්ග දෙකක් ඇත. වෙළඳ සමාගම සම්පූර්ණ ලෙස පිරුණු රථ පමණක් එකිනෙක යවන අතර මුක් රථ නැවත පැමිණෙන්නේ හිසේවය. කුඩා මුක් රථ ප්‍රමාණය x ලෙසද විශාල මුක් රථ ප්‍රමාණය y ලෙසද ගන්න.
- (i) කුඩා සහ විශාල මුක් රථ භාවිතා කරමින් රේදී සේද්දන යන්ත් වෙනත් ස්ථානයකට යැවිමට අදාළ ඒකඡ බියෝපැන්ටනීය සම්කරණය ලියා දක්වන්න.
- (ii) සියලුම රේදී සේද්දන යන්ත් වෙනත් ස්ථානයකට යැවිය භැංකි සියලු අකාර ලියා දක්වන්න.
-

5. (ඇ) සුපූරුදු අකනායෙන්,

- (i) $a \equiv b \pmod{m}$ සහ $b \equiv c \pmod{m}$ නම එවිට $a \equiv c \pmod{m}$ බව,
- (ii) $a \equiv b \pmod{m}$ සහ $d|m$ (මෙහි $d > 0$) නම එවිට $a \equiv b \pmod{d}$ බව,
පෙන්වන්න.
- (ආ) (i) $a \equiv b \pmod{m}$ සහ $n \in \mathbb{Z}^+$ යැයි ගන්න. එවිට $a^n \equiv b^n \pmod{m}$ බව පෙන්වන්න.
- (ii) $22225555 + 55552222$ යන්න 7 න් බෙදෙන බව සාධනය කරන්න.
- (ඇ) අධිකම වල එකතුවක් වෙනත් ස්ථානයකට රැගෙන යුම සඳහා ඇසුරුම කරනු ලැබේ. අධිකම 3 බැංකින් පෙටට්වල ඇසිරීමේදී 2 ක් ද, අධිකම 5 බැංකින් පෙටට්වල ඇසිරීමේදී 3 ක් ද සහ අධිකම 7 බැංකින් පෙටට්වල ඇසිරීමේදී 2 ක් ද ඉතිරි වෙයි. එකතුව තුළ අධිකම කොපමණ සංඛ්‍යාවක් නිබෙදා?
-

6. (ඇ) (i) p යනු ඔත්තේ ප්‍රථමක සංඛ්‍යාවක් සහ a යනු p සමඟ සාපෙක්ෂ ලෙස ප්‍රථමක වන දහා නිඩ්ලයක් යැයි ගන්න. එවිට $x^2 \equiv a \pmod{p}$ සම්කරණයට විසුදුම පැවතීම සඳහා වන බිජිල් උපමානය ලියා දක්වන්න.
- (ii) $x^2 \equiv 7 \pmod{31}$ සම්කරණය විසිනිය භැංකිද තැද්ද යන්න නිරණය කරන්න.
- (ආ) 83 හි ගුණාකාරයකට වඩා 11 ක් වැඩි වන පරිදී එවායේ ගුණීතය ලබා දෙන අනුයාත ඔත්තේ සංඛ්‍යා දෙකක් සොයන්න.
- [ඉහිය: 3 මාපා-ක 83 හි වර්ග මූල 13 සහ 70 වේ.]
- (ඇ) පැයිත ගරස් ත්‍රිකෝණයක වර්ගජලය ප්‍රර්ණ වර්ගයකට කිසිවිටක සමාන විය නොහැකි බව ඕප්පු කරන්න.
-